

Wyniki konsultacji społecznych prowadzonych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu w związku z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 08.01.2024 r. dotyczącym wstrzymania/ograniczenia pozyskania drewna

Informacja ogólna na temat moratorium oraz konsultacji społecznych

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu prowadziła konsultacje społeczne aktualizacji obszarów objętych ograniczeniami w pozyskiwaniu drewna, wprowadzonych na mocy polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dn. 8 stycznia bieżącego roku na terenie Nadleśnictwa Suchedniów. Powyższe polecenie objęło powierzchnię 4593,05 ha. W ramach konsultacji społecznych udostępniona została propozycja RDLP w Radomiu dotycząca dalszej ochrony oraz zagospodarowanie terenu objętego moratorium.

Konsultacje odbywały się w dwóch turach:

I tura miała miejsce w dniu 28.06.2024 r., kiedy to zostało zorganizowane w Nadleśnictwie Suchedniów robocze spotkanie konsultacyjne interesariuszy związanych z obszarem objętym moratorium. W ramach spotkania zostały zaprezentowane oraz poddane dyskusji propozycje zagospodarowania i ochrony obszaru objętego poleceniem MKiŚ. Propozycje przedstawiła RDLP w Radomiu oraz strona społeczno-przyrodnicza. Szczegółowy protokół ze spotkania zostanie dołączony do ostatecznego raportu z konsultacji społecznych.

II tura miała miejsce w dniach 15 lipca – 4 sierpnia. Przedłużenie terminu konsultacji było możliwe na mocy polecenia, które MKiŚ wystosowało 13 czerwca br. W ramach drugiej tury konsultacji społecznych zamieszczono na stronie internetowej RDLP w Radomiu oraz Nadleśnictwa Suchedniów propozycję RDLP odnośnie dalszej ochrony i zagospodarowania obszaru objętego poleceniem MKiŚ z dnia 8 stycznia bieżącego roku, która została poddana konsultacjom. W ramach II tury konsultacji społecznych uruchomiona została skrzynka e-mail w której zbierano uwagi oraz wnioski. Przez cały czas trwania konsultacji przyjmowano również korespondencję wpływającą za pośrednictwem tradycyjnych środków komunikacji (poczta, doręczenie osobiste). Wszystkie uwagi skierowane do RDLP zarówno w I jak i II turze pozostają w mocy. Część wpływów zawierała załączniki lub też była podpisana przez więcej niż jedną osobę. W związku z powyższym przyjęto zasadę, że każdy podpis liczono

jako odrębny wniosek (głos) w ramach konsultacji społecznych. Z tego też powodu ogólna liczba wniosków (głosów) jest wyższa niż liczba wpływów w ramach konsultacji społecznych.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem konsultacji społecznych raport wstępny został opublikowany w dniu 25.08.2024 r., zaś raport końcowy w dniu 16.09.2024 r.

Szczegółowe omówienie konsultacji społecznych

1. Liczba osób i podmiotów, które wzięły udział w konsultacjach

Biorąc pod uwagę przyjętą metodykę liczenia, ogółem odnotowano **1362 wpływy**. Wpływy te zawierały wnioski lub podpisy jednej lub więcej niż jednej osoby. Dlatego też **całkowita liczba wniosków (głosów) wyniosła ostatecznie 2767**.

<i>Ilość [szt.]</i>	<i>Wpłynęło bezpośrednio na kancelarię RDLP</i>	<i>Poczta elektroniczna (e-mail)</i>	<i>Dostarczenie osobiste</i>	RAZEM:
Ilość wpływów	104	1257	1	1362
Ilość wniosków (głosów) w ramach wpływu	243	2047	477	2767

2. Podmioty składające uwagi: kategorie i liczby.

Zdecydowana większość **wpływów, to jest 1335** pochodziła od osób indywidualnych. Ponadto **27 wpływów** zostało skierowanych przez: organizacje społeczne, przedsiębiorstwa z branży drzewnej, związki zawodowe, parlamentarzystów oraz inne grupy obywateli. Wpływy rozkładały się według następujących kategorii ilościowych:

- I. Organizacje i stowarzyszenia związane z ochroną przyrody – **6 wpływów**
- II. Organizacje i stowarzyszenie – leśne – **3 wpływy**
- III. Związki zawodowe – **3 wpływy**

IV. Przedsiębiorstwa branży drzewnej – **4 wpływy**

V. Posłowie i senatorowie – **5 wpływów**

VI. Pozostałe grupy obywateli – **6 wpływów**

3. Rodzaj wpływu wniosku (przez kancelarię, e-mail, osobiście)

Zdecydowana większość wniosków (**1257**) została przesłana za pomocą poczty elektronicznej. Odnotowano również **104 wpływy** na kancelarię biura RDLP w Radomiu oraz **1 dostarczenie osobiste**.

4. Kategorie uwag.

Większość wniosków miała charakter szablonowy i plebiscytarny, to znaczy negujący lub popierający ideę wprowadzenia moratorium w odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa Suchedniów. Przeprowadzone analizy wszystkich materiałów nadesłanych w ramach konsultacji społecznych pozwalają na pogrupowanie wniosków według następujących kategorii:

I. Wnioski negujące ideę wprowadzenia moratorium.

Wpłynęły w liczbie: **2154**.

Wnioski najczęściej motywowano następującymi okolicznościami:

- wprowadzenie ograniczeń bez uprzednich konsultacji społecznych,
- wprowadzenie ograniczeń na wątpliwych przesłankach merytorycznych,
- negatywny wpływ na sytuację gospodarczą i rynek pracy w regionach objętych ograniczeniami,
- ograniczenie dostępności lasów,
- dobra ocena prowadzonej dotychczas gospodarki leśnej.

Pewna/nieliczna część wniosków w tej kategorii nie zawierała uzasadnienia.

II. Wnioski wyrażające aprobatę dla moratorium

Wpłynęły w liczbie: **599**.

Wnioski w tej grupie zawierały zwykle motywowano w następujący sposób:

- niewystarczające zapewnienie rygorów ochrony ekosystemów leśnych Nadleśnictwa Suchedniów w stosunku do propozycji MKiŚ zawartej w moratorium,

- konieczność wzmocnienia ochrony najcenniejszych drzewostanów przed „wycinką”
- konieczność ochrony terenów objętych moratorium jako części z 20% obszarów wyłączonych z gospodarki leśnej

Większość wniosków w tej grupie miało charakter szablonowy.

c) Pozostałe wnioski (wnioski o charakterze zapytań merytorycznych oraz inne)

Wpłynęły w liczbie **14**.

Wnioski zawierające się w tej grupie miały głównie charakter zapytań merytorycznych odnośnie propozycji RDLP. Zapytania odnosiły się do udostępnionych materiałów kartograficznych, a także dotyczyły wyjaśnień w kwestii przyjętych w projekcie RDLP metod ochrony i zagospodarowania obszarów objętych moratorium.

867 wniosków (31,33%) odnosiło się bezpośrednio do propozycji RDLP w zakresie dalszej ochrony i zagospodarowania terenu objętego moratorium. Wśród tych wniosków 857 odrzuca propozycję RDLP. Wśród osób, które odrzucają propozycję RDLP 586 stanowią zwolennicy moratorium, zaś 271 to osoby sprzeciwiające się moratorium. Wyniki te nie dają podstaw do jednoznacznej interpretacji poparcia lub dezaprobaty dla propozycji RDLP.

Należy również zaznaczyć, że niewielka liczbowo część wniosków była obarczona wadami o charakterze technicznym, które utrudniały lub uniemożliwiały ich prawidłowe odczytanie.

5. Podsumowanie liczbowe kategorii uwag w odniesieniu do zasadności wprowadzenia moratorium.

I. Wnioski negujące ideę wprowadzenia moratorium	2154	77,84%
II. Wnioski wyrażające aprobatę dla wprowadzenia moratorium	599	20,45%
III. Pozostałe wnioski	14	1,71%

6. Rodzaje uwag pod względem treści – uwagi seryjne oraz uwagi merytoryczne.

Uwagi, które zostały nadesłane w ramach konsultacji społecznych zostały podzielone na dwie grupy biorąc pod uwagę ich treść. Grupę pierwszą stanowią uwagi o charakterze seryjnym, to znaczy jednolite pod względem treści. Do uwag o takim charakterze zaliczono 2647 wpływów. Pozostałe 120 wpływów stanowią uwagi o charakterze merytorycznych wypowiedzi, odnoszące się do konkretnych zagadnień i obszarów tematycznych związanych moratorium oraz samym procesem konsultacji społecznych.

Grupy uwag	Wpłynęło bezpośrednio na kancelarię RDLP	Poczta elektroniczna (e-mail)	Suma
Uwagi seryjne	694	1953	2647
Uwagi mające charakter merytorycznej wypowiedzi zawierające uzasadnienie uwagi do aktualizacji propozycji wydzielen wskazanych do objęcia moratorium (oraz inne uwagi)	26	94	120
RAZEM	720	2047	2767

Przykłady uwag często występujących uwag seryjnych:

W związku z konsultacjami społecznymi, które dotyczą propozycji aktualizacji terenów objętych wstrzymaniem lub ograniczeniem wycinek z polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 roku, nie zgadzam się na propozycje aktualizacji opracowaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu i wnoszę o jej odrzucenie.

Propozycja aktualizacji moratorium z 8 stycznia 2024 r. przygotowana przez RDLP w Radomiu w niewystarczający sposób odnosi się do oczekiwań społecznych i jest niezgodna z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z 26 kwietnia br., które zakłada, że

- łączny obszar moratorium nie może być mniejszy niż ten, wynikający z polecenia z 8 stycznia br.,*
- aktualizacja moratorium powinna zachować ideę ochrony najcenniejszych drzewostanów.*

W związku z powyższym jakiegokolwiek zmniejszenie obszaru wyłączonego z wycinek jest nieakceptowalne. Obszar chroniony nie może zostać zmniejszony, może jedynie zostać poddany niewielkim modyfikacjom wymiany na cenniejsze tereny oraz powiększeniu o dodatkowe lasy istotne dla ludzi i przyrody. Lasy Suchedniowskie, które znajdują się pod opieką RDLP w Radomiu, jak sami Państwo wskazują w przedstawionej analizie, cechują się wysokimi walorami przyrodniczymi, wobec czego zasługują na szczególną i rozszerzoną ochronę. Proponowany obszar ochrony w nadleśnictwie Suchedniów jest niewielki i aby odpowiednio chronić te lasy, należy zwiększać obszar wyłączony z wycinek. W związku z tym jestem za zwiększeniem obszaru chronionego przed wycinką drzew w nadleśnictwie Suchedniów.

Czasowe wstrzymanie lub ograniczenie wycinek w 10 niezwykle cennych lasach, w tym znajdujących się na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu, jest dopiero pierwszym krokiem

do spełnienia deklaracji rządu. Aż 2/3 Polek i Polaków chce jak najszybszej realizacji obietnicy zapisanej w umowie koalicyjnej: "20% najcenniejszych obszarów leśnych zostanie wyłączone z wycinki" (badanie CBOS z marca 2024r.).

Ja niżej podpisany uczestniczący w prowadzonych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe konsultacjach dotyczących planowanych zmian w gospodarce leśnej, polegających na wyłączeniu z użytkowania znacznych powierzchni leśnych w RDLP Radom wyrażam swój zdecydowany sprzeciw wobec sposobu i zakresu wprowadzanych ograniczeń. Sprzeciw swój motywuję w następujący sposób:

1. Funkcjonujący w Polsce model gospodarki leśnej wielofunkcyjnej, trwale zrównoważonej, opartej na podstawach ekologicznych, pozwala na zaspokajanie zróżnicowanych potrzeb i oczekiwań społecznych w sposób wyważony. Zastąpił on poprzedni model gospodarki, tzw. surowcowej (produkcyjnej), działającej w systemie nakazowo-rozdzielczym. Wskazanie przez MKiŚ obszarów wyłączonych z użytkowania nastąpiło także w tym trybie (Moratorium na wycinkę lasów z 8 stycznia 2024 roku).
 2. Planowane wyłączenia lasów z użytkowania zostały celowo poprzedzone bezpodstawnym oskarżeniem Lasów Państwowych o masową wycinkę drzew przez organizacje lobbujące na rzecz wprowadzania unijnych pomysłów. Zasoby drewna w Polsce są ponad dwukrotnie większe niż pół wieku temu i wynoszą ponad 2,6 mld m³, co daje nam piąte miejsce w Europie. Przeciętne użytkowanie lasu wynosi około 70% tego, co w ciągu roku przyrasta, dzięki czemu zapewniona jest trwałość lasów i ciągłość ich funkcji.
 3. Ochrona przyrody - zgodnie z definicją - polega na zachowaniu, racjonalnym użytkowaniu oraz odtwarzaniu tworów i składników przyrody. Ochrona przyrody jest integralnym celem gospodarki leśnej prowadzonej według planu urządzenia lasu. Bogactwo przyrodnicze polskich lasów należy do unikatowych w skali Europy, co jest najlepszym świadectwem poprawności i skuteczności prowadzonej gospodarki leśnej. Tworzenie szczególnych form ochrony przyrody, jak parki narodowe, czy rezerваты jest złożonym procesem, wymagającym przestrzegania określonych procedur i nie może odbywać się „od końca”, tzn. od wyłączenia lasów z użytkowania w sposób arbitralny, w celu stworzenia rezerwy terenów chronionych na przyszłość.
 4. Proponowane wyłączenia lasów z użytkowania stoją w sprzeczności z zasadą zrównoważonego rozwoju. Ograniczają funkcję gospodarczą lasów, co w konsekwencji pozbawi miejsc pracy i źródeł utrzymania zwłaszcza dla lokalnej społeczności związanej z lasem. Odczują to zarówno pracownicy leśni, właściciele zakładów przetwórstwa drzewnego oraz ich pracownicy, pozostawieni bez żadnej alternatywy.
 5. Dotychczasowe racjonalne użytkowanie zasobów drzewnych nie kolidowało z celami ochrony przyrody i środowiska pozwalając na rozwój tak ważnych dla polskiej gospodarki narodowej gałęzi jak przemysł drzewny i meblarski. Planowane ograniczenia doprowadzą do zmniejszenia ich konkurencyjności, a w konsekwencji do ich likwidacji.
 6. Wyłączenie z użytkowania znaczących powierzchni leśnych nie pozostanie bez wpływu na kondycję finansową Lasów Państwowych i możliwości samofinansowania kosztów działalności z własnych przychodów, jak i wspierania parków narodowych. Rosną koszty ochrony lasu przed pożarami, gradacjami szkodliwych owadów, jak i usuwania skutków zjawisk pogodowych (huragany, susze), a także udostępniania lasów dla społeczeństwa.
- Jako obywatel zatroskany o byt naszej Ojczyzny, jej rozwój dziś i w przyszłości, jestem przeciwny drastycznym ograniczeniom użytkowej funkcji lasów, które wynikają z ideologicznych, a nie merytorycznych przesłanek. Dotychczasowa wiedza leśna i wieloletnie doświadczenia potwierdzają słuszność przyjętych zasad gospodarowania w lasach, które gwarantują trwałą i zrównoważony rozwój naszego kraju. Będzie to możliwe jeśli nadal pozostaniemy gospodarzami we własnym kraju.

Przykłady uwag merytorycznych:

Przesyłam swoje uwagi w ramach konsultacji społecznych dokumentu „Propozycja w zakresie weryfikacji oraz aktualizacji zasięgu obszaru pozostającego w zarządzie PGL LP w Nadleśnictwie Suchedniów na którym wprowadzone zostały wyłączenia i ograniczenia w pozyskaniu drewna w związku z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 08.01.2024 r Wnioskuje o:

· Wyłączenie z użytkowania gospodarczego fragmentów spełniających kryteria starolasów, dolin cieków, terenów źródłiskowych oraz drzewostanów będących siedliskami bobra europejskiego.

Uzasadnienie: Drzewa ponad stuletnie są kluczowe dla utrzymania bioróżnorodności i nie powinny być wycinane. Lasy w dolinach cieków stanowią także naturalną ochronę zasobów wód. Zgodnie z punktem 8.1 Kształtowanie stosunków wodnych - PUL Nadleśnictwa Suchedniów 2020-2029: miejsca, w których drzewostan został zdewastowany przez bobry wyłączyć z użytkowania lasu i odnowienia oraz zaniechać melioracji wodnych prowadzonych na ich terenie.

· Rezygnację z dalszej rozbudowy sieci dróg leśnych

Uzasadnienie: Drogi leśne powodują niekorzystną fragmentację siedlisk naturalnych. Ponadto są drogą wkraczania obcych dla siedliska gatunków. Drogi leśne i szlaki zrywkowe modyfikują lokalne stosunki wodne, zmniejszając przewodność hydrauliczną i zdolność infiltracji gleby.

Ponadto uważam, że Państwa propozycja w obecnym kształcie nie powinna zostać przyjęta, ponieważ podpira się koniecznością wykonywania PZO. Tymczasem PZO jest po to by ograniczyć niekorzystny wpływ gospodarki leśnej na siedliska naturalne, czyli aby jakoś prowadzić tą gospodarkę w naturze 2000 szkodząc jak najmniej.

Przykład:

W siedlisku 91P0, zagrożenia istniejące: B07 Inne rodzaje praktyk leśnych (wycinanie starszych drzewostanów), B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew. Zagrożenia potencjalne: Gospodarcze wykorzystywanie tego typu fitocenozy wpływa na zwiększenie prześwietlenia, w rezultacie czego wkraczają gatunki światłolubne, zmienia się fizjonomia zbiorowiska.

W siedlisku 9110: Siedliska żyznych buczyn są wrażliwe na różne formy antropopresji.

Zagospodarowanie lasu wiąże się z rozbudową sieci dróg, a eksploatacja drzewostanu ze zrywką dużych pni pociąga za sobą ryzyko uszkodzeń pozostałych na powierzchni dojrzałych drzew oraz odnowień.

Jeszcze jedno pytanie: "Wydzielenia położone w obszarze objętym moratorium na terenie obszaru Natura 2000 dla których określono siedliska przyrodnicze" - gdzie określono siedlisko? W SILP? W PZO lub jakichkolwiek innych dokumentacjach projektów przyrodniczych? Wg danych RDOŚ na tym obszarze jest znacznie więcej płatów siedlisk, niż widnieje w SILP. Co w sytuacji, gdy siedlisko jest, tylko nie zostało określone - a tak jest wg badań dla co najmniej 30% siedlisk w Polsce? Obywatel biorący udział w konsultacjach nie ma szansy tego wiedzieć, a proponowany przez Państwa sposób zarządzania tymi dwoma rodzajami powierzchni jest skrajnie różny. Dlatego powinny zostać czytelnie podzielone i przy każdym wydzieleniu już w konsultacjach wskazane, czy będzie miało tylko zadania ochronne, czy też jednak (udoskonaloną) gospodarkę leśną. Czyli de facto należałoby rozdzielić strefę II na II i III. Wówczas można w pełni ocenić tę propozycję.

To co Pan pisze o odstawianiu podokapowych jodeł np. mogłoby się spotkać z pozytywnym odbiorem, tylko nie wiadomo których to wydzieleni dotyczy. I nawet potencjalnie dobrą propozycję ktoś może być zmuszony ocenić negatywnie. Chcę tylko zasugerować, że problem z przygotowaniem materiałów może wpływać na zmniejszenie liczby głosów za dopuszczeniem pewnych działań, bo obywatele z ostrożności wobec braku czytelnych informacji będą musieli być na 'nie'.

• w SHP w ostatniej kolumnie KAT są tylko wartości NULL i I (przy okazji, przedostatnia kolumna GRUPA chyba też miała przedstawiać więcej grup?)

• brakuje informacji, które wydzielenia są proponowane do usunięcia z moratorium, które są nowe,

a które zostają

Brakuje również uzasadnienia dla każdego z wydzieleni (przede wszystkim dla propozycji usunięcia, ale również dodania, aby móc je ocenić).

7. Propozycja odniesienia się do uwag merytorycznych

W odniesieniu do części uwag o charakterze merytorycznym, odpowiedź została udzielona na bieżąco po wpłynięciu uwagi. Odpowiedzi na pozostałe uwagi zostaną opracowane oraz opublikowane w postaci zbiorczej tabeli na stronie internetowej RDLP w jako załącznik do raportu z konsultacji społecznych.

8. Inne informacje

Należy zwrócić uwagę, że wśród wpływów nadesłanych w procesie konsultacji społecznych znajdowało się również pismo podpisane przez mieszkańców jednego z sołectw związanych z terenem objętym moratorium. Dokument ten zawierał podpisy kilkuset osób, które wyraziły swoje głębokie zaniepokojenie faktem możliwej, trwałej zmiany formy użytkowania tego terenu, który od wielu lat stanowi istotny element w funkcjonowaniu lokalnej społeczności.

9. Podsumowanie

RDLP w Radomiu do dnia 16 września przygotowała szczegółowy raport z konsultacji. Częścią raportu jest zestawienie uwag wraz z odniesieniem się do nich. Należy podkreślić, że jakkolwiek to RDLP prowadziła konsultacje aktualizacji obszarów objętych ograniczeniami, to jednak decyzję dotyczącą wprowadzenia ograniczeń w pozyskiwaniu drewna podjęło Ministerstwo Klimatu i Środowiska i także ministerstwo zdecyduje o ich dalszym charakterze. Z tego względu rzeczowe odniesienie się do uwag skierowanych w konsultacjach RDLP będzie mogła przedstawić wyłącznie w zakresie propozycji obszarów, które zostały zaprezentowane w aktualizacji. Pozostałe uwagi zostaną przekazane do Ministra Klimatu i Środowiska.

Odwołując się do reguł prowadzenia konsultacji społecznych, należy zwrócić uwagę, że tego procesu nie można traktować jako plebiscytu, w którym rozstrzygnięcia zapadają na podstawie liczby oddanych głosów. Liczbę wniosków skierowanych w ramach konsultacji może być ew. miarą zainteresowania społecznego. Rola konsultacji społecznych to

gromadzenie opinii użytecznych w procesach decyzyjnych. Jakkolwiek to jednostki organizacyjne Lasów Państwowych organizowały proces konsultacyjny, to jednak decyzje co do dalszego funkcjonowania tzw. moratorium podejmie Ministerstwo Klimatu i Środowiska. RDLP w Radomiu składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom oraz organizacjom, które wzięły udział w konsultacjach społecznych dotyczących polecenia Minister Klimatu i Środowiska z dnia 08.01.2024 r.